

מִתְגֻּנוֹת שֵׁהָן אַרְבָּע לְקַבֵּל הַהוּא אַתְּרָא דְּאַקְרֵי עֲוָלה. וְלֹקְבֵּל שְׁתִּי מִתְגֻּנוֹת דַּהַהוּא בּוּכְרָא דְּגַטְיֵל תְּרִין חַוְּלָקִין הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (בראשית כ) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תְּם יוֹשֵׁב אַחֲלִים רְחִמִּי וְדִינָא וְנַסְיב הַהוּא צְדִיק תְּרִין חַוְּלָקִין דִּידְיה הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (דברי הימים א) נִתְגַּנָּה בְּכַרְתּוֹ לִיּוֹסֵף וְתְּרִין חַוְּלָקִין דָּאָבוֹי וְנַסְיב כֵּלָא הָאִי פְּל וְאַמְלֵי לַהַהוּא אַתְּרָא דְּאַקְרֵי יִם. הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (קהלת א) פָּל הַגְּחַלִּים הַוְּלָכִים אֶל הַיּוֹם.

הָאִי מִזְבֵּח הַעֲוָלה הַוָּה גְּבִיה, הָא (הא) ט' אַמּוֹת לְקַבֵּל ט' דְּرָגִין דְּאִיכָּא עַד צְדִיק תְּשִׁיעָה דְּכֹלָא טוֹב וְדָא. וְאֵיתָן כְּבָנִין אַזְרָר רְחַבָּה מְלֻמְטָה וְקַצְרָה מְלֻמְעָלה הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב וַיַּבְנֵן ייְהָוָה אֱלֹהִים אֶת הַצְלָע אֲשֶׁר לִקְחָה מִן הָאָדָם לְאָשָׁה. וְהָאִי מִזְבֵּח עַלְאָה הִיא אַשְׁתָּוֹ דָּאָדָם דְּלַעַילָּא וּבְגִין כֶּךָ אַקְרֵי מִזְבֵּח עֲוָלה כִּמָּה דְּאָתָּה אָמַר (יחושע ג) אֲרוֹן הַבְּרִית וְדָא כְּבָנֶת יִשְׂרָאֵל וְאַקְרֵי מִזְבֵּח מַאי טַעַמָּא אַקְרֵי הַכִּי בְּגִין דְּכָד בְּנֵי עַלְמָא לֹא מַכְשָׁרָן עֹזְבְּדֵי הָאֵלָה דְּבָחָא לוֹן הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (ויקרא כ"ז) וְהַפְּתִי אֶתְכֶם אָפָּנִי. דְּהָא פָּל מְאַנֵּי קָרְבָּא דְּמַלְכָא בִּידִיה אַתְּמַסְרוֹ הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (שיר השירים ג) הַפְּה מְטָתוֹ שְׁלַשְׁלָמָה שְׁשִׁים גְּבוּרִים סְבִיב לָה. וּבְגִין כֶּךָ אַוְרִיְּתָא שְׁלִימַתָּא קְוִידָּשָׁא בְּרִיךְ הַוָּה יְהָבָה לוֹן לִיְשָׂרָאֵל לִמְזֹבֵחַ בָּה

לְחִי עַלְמָא לְאַשְׁתּוֹבָא מִדִּינּוֹ דֵהוֹא מִזְבָּחָה. מֵה דְלִית רְשֻׁוֹ לְגִבְרָא אַחֲרָא לְקָרְבָּא לְגִבְהָה.

וּכְיְתִימָה אַחֲרֵינוּ מִשְׁה קָרִיב לְגִבְהָה שֶׁבָּעָה יוֹמִין בְּקָדְמִיתָא, תָּא חֹזֵי פְתִיב (שיר השירים ב') שֶׁמְאָלוֹ תְּחַת לְרָאשֵי וַיְמִינּוּ תְּחַבְּקָנִי. הָאֵי קָרָא עַל (רנ"ח ע"ב) כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אָתָּם בְּדֵאֵיהַי שְׁרִירֵי אֶבֶרְעָא בְּכָל אַיִלּוֹן שֶׁבָּעָה יוֹמִין בְּלָהו בְּשַׁלְיָמוֹ הָדָא הוּא דְכִתִּיב (ויקרא ח') שֶׁבָּעָת יְמִים יְמִלָּא אֶת יְדֵיכֶם וּבְגִינַּךְ אַקְרָונְךָ שֶׁבָּעָת יְמִי הַמְּלוֹאִים דִּיְקָא.

וּמִשְׁה דֵאֵיהוּ לוּי מִסְטָרָא דָא קָרִיב בְּקָדְמִיתָא לְגִבְיָה הָאֵי מִזְבָּחָה. הָדָא הוּא דְכִתִּיב שֶׁמְאָלוֹ תְּחַת לְרָאשֵי מַאי רָאשֵי אַלְא בְּרִישָׁא בְּדֵא אַתְּדִבְקָתָה הָאֵי מִזְבָּחָה בְּהָהוּא עוֹלָה שֶׁמְאָלוֹ אַתְּקָרֵי בְּקָדְמִיתָא, וְעַם כָּל דָא אַתְּעַרוּ חֶבְרִיא בְּחַלּוֹק לְבָנָ שָׁאיַן בּוּ אִימְרָא שִׁימְשָׁה. הָדָא הוּא דְכִתִּיב, (בראשית ל') מִחְשּׁוֹפֵת הַלְּבָנָ אֲשֶׁר עַל הַמְּקֹלֹות. בְּגִינַּךְ עַל גַּב דֵאֵיהַי מִסְטָרָא דְדִינָא אַתְּלִבְשָׁ בְּחַסְד וּקְרִיב לְגִבְהָה וְאַתְּעַר חַסְד עַלְאהָ בְּעַלְמָא.

וּמַאי קָרִיב פָּר בְּרִישָׁא תְּמִיד שֶׁל שְׁחָר עוֹלָה וְדָאי. וְלִבְתָּר קָרִיב פָּר חַטָּאת לְמִיחָב שֶׁלּוּמָא בֵין הָהוּא פָּר חַטָּאת וְאַהֲרֹן דְּחַב לְגִבְהָה בְּדֵעַבְד עֲגָלָא (ס"א עולָה) וְדָאי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וְהַחְטָאת לְקַבְּלה אֵיהַי. וְדָאי פָּר כְּהֵן מֶשֶׁיחָ

כִּד אֵיתוֹ חֲבָר לְגַבְיוֹ מִזְבֵּחַ מִה דָּלָא אֵית בְּגַבְיוֹ אֶחָדָא אֶלָּא
נוֹקְבָתָא לְחַטָּאת וְלַבְּתָר קָרִיב עֹזֶלה לְגַבְיוֹ. כִּיּוֹן
דָּא תָּקִרְבָּב עֹזֶלה לְגַבְיוֹ הָאֵי מִזְבֵּחַ כְּדִין מְלוֹאִים הוּא.
מְלוֹאִים לְעַילָּא מְלוֹאִים לְתָתָא וּכְלָהוּ עַלְמִין בְּחַדּוֹתָה,
דָּהָא מַטְרוֹנִיתָא אַתְּחַבְּרָת בְּבָעָלָה וּכְדִין קָרִיב לְגַבְיוֹ הָהָוָא
מִזְבֵּחַ אַיִל הַמְּלוֹאִים.

וַיְהִיב מַהְיָא דָמָא עַל תְּנוּךְ אָוֹדָגָא דָאָהָרָן בְּגַיִן דְתָהָוִי
רְכִיכָא לְמִשְׁמָעָ בְּרְכִיכָו וְלֹא בְקָשָׁיו. וַיְקַבֵּל מַלְיָא
דְאָוָרִיתָא דָלָא לְאָפְרָדָא תּוֹרָה שְׁבָעַל פֶּה מִתּוֹרָה
שְׁבָכְתָב וְלֹא שְׁלָמָא עַלְמִין כְּלָהוּ וּכְנָן לְבָנָיו. וַיְפַקֵּד לוֹן
דִּיתְבּוֹן בְּהָהָוָא תְּרֻעָא דָהָהָוָא אַהֲל לְמִיטָר הָהָוָא אַתְּרָא
דָלָא יַתְקַרְבָּ עַרְל וְטָמָא וַיִּשְׂתַלְמֹון (בְּלָהָה) כְּלָהָוָן שְׁבָעָה
יּוֹמִין עַלְאיָן וַיִּסְתַלְקֹ�ן בְּהָהָוָא דִּרְגָא דְחַסְדָ' דָהָהָוָא
מִתְתָא לְעַילָּא שְׁבִיעָה דָהָא אַיְנוֹן בְּקָדְמִיתָא אַתְּדַבְּקָו
בְּהָהָוָא פָתָח אַהֲל מַוְעֵד וְלַבְּתָר אַסְתַלְקָו לְעַילָּא. וְלַבְּתָר
מָה כְּתִיב וַיְמִינָו תְּחַבְּקָנִי הָדָא הָנוּא דְכִתְבִּיב (וַיְקָרָא ט') וַיְהִי
בַיּוֹם הַשְׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאָהָרָן וַיְפַקֵּד לֵיה לְמִיסְבָּה הָהָוָא
עֲגָל דְּחָבּ בֵּיה וַיְקָרְבֵּנִיה לְגַבְיוֹ הָהָוָא מִזְבֵּחַ וְאֵיתוֹ הָוָה
פְּסִיף לְקָרְבָּא לְגַבְיוֹה דְדַחְיל מִשְׁלָהָבוֹי.

אָמַר לֵיה מֹשֶׁה (שם) קָרַב אֶל הַמִּזְבֵּחַ וְעַשֵּׂה אֶת חַטָּאת
בְּקָדְמִיתָא וְהַב מַהְיָא דָמָא בְּאַיְנוֹן קָרְנוֹת בְּגַיִן

דְּחַב בְּקָדְמִיתָא לְגַבְּיָהוּ וְמַנְעַ מְגַהֵּן בְּרַכָּאנוֹ וְלִבְתָּר (שם) וְאֶת הַדָּם יַצַּק אֶל יְסֻוד הַמּוֹבֵח לְאַצְקָא בָּהּ הַהוּא יְסֻוד. מַאי יַצַּק כִּמָּה דָּאָת אָמֵר (מלכים א' ז') וַיַּעֲשֵׂ אֶת הַיּוֹם מַזְקָא. וְלִבְתָּר קָרִיב לְהַחְנוֹא מִזְבֵּחַ הַחֲנוֹא עֹלָה וְעַבְד בְּקָדְמִיתָא רָאשׁ וְלִבְתָּר רֶגֶל. וְלִבְתָּר עַל יִשְׂרָאֵל קָרִיב שָׁעֵיר עָזִים דָּהָא מִתְהָנוֹא סְטָרָא דִּצְרָר הַרְעָא אַתְּדַבְּקוּ בְעַבוֹדָה זָרָה וְלִבְתָּר עֲגָל וְכַבֵּשׂ לְעֹלָה. תָּא חִזְיָה בְקָדְמִיתָא עֲגָל לְחַטָּאת כִּיוֹן דָּקָרִיב לִיה בְּשָׁלִימֹו לְגַבְּיָה אֲמִיה לְבָתָר קָרִיב לִיה לְגַבְּיָ אָבּוֹי. הַדָּא הוּא דְכַתִּיב לְעֹלָה, וְלִבְתָּר שָׂור וְאַיִל לְשָׁלְמִים דָּהָא שָׁלְמָא בְּכָלְהָו עַלְמָין וְהָא שָׂור דְסְטָרָא דְשָׁמָאלָא.

וְאַיְלוֹ דִּיצָחָק לֹא עַבְדֵיָן דִּינָא אֶלָּא לְשָׁלְמִים שָׁלְמָא לְעַילָּא שָׁלְמָא לְתַתָּא וְכַדֵּין קָוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא פָתָח עַלְיָהוּ (תְּהִלִּים קָלָא) הַגָּהָה מָה טֹב וְמָה גַּעַם שְׁבָת אֶחָים גַּם יְחִיד. שְׁבָת שְׁבָת אֶחָים יְמִינָא וְשְׁמָאלָא מְשָׁה וְאַהֲרֹן. גַּם לֹאכְלָלָא לְכִנּוּת יִשְׂרָאֵל יְחִיד. צַדִּיק כָּלָא בִּיחּוֹדָא (שָׁלְמִים) שָׁלְמִיתָא בְּדִין מָה פָתִיב פְשָׁמָן הַטֹּוב עַל הַרְאָשָׁׁה יָרֵד עַל הַזָּקָן כִּיוֹן דָא תְּחִבּוּ דָכָר וְנוֹקְבָא שָׁלְים בְּגִין כֵּה פְשָׁמָן הַטֹּוב עַל הַרְאָשָׁׁה בְקָדְמִיתָא עַתִּיקָא דְכֹלָא רִישָׁא דְכַל רִישָׁין.

יָרֵד עַל הַזָּקָן דָא חָסֶד וְגַבּוּרָה וְתְּפָאָרָת דְכֹולָהוּ

אֶקְרֹן זָקֵן. (בראשית כ"ד) וְאֶבְרָהָם זָקֵן. (שם כ"ז) וַיְהִי פִּי זָקֵן יְצָחָק. (שם מ"ח) וְעִנְיָנִי יִשְׂרָאֵל פְּבָדֹ מָזָקֵן. עַל פִּי מְדוֹתָיו דָא צְדִיק וְאֵיהִי פִּי מְדוֹתָיו. וְלֹבֶתֶר בְּטַל חֶרְמוֹן שִׁיוֹרֶד עַל חֶרְרִי צִיּוֹן. אֶלְין שְׁבַע חֲרִים דָאֶקְרֹן חֶרְרִי צִיּוֹן. פִּי שֵׁם צְוָה יְיָ אֶת הַבְּרִכָּה. צִיּוֹן דָאֶתְחֶבְרֹג. חַיִּים עַד הַעוֹלָם דָא עַז חַיִּים בְּהַהּוֹא עוֹלָם. וְכֹל דָא בְּגִין הַגָּהָה קְרַבְנִין דָמַת עֲרֵין טִיבָּו לְעַילָּא וְתַתָּא.

וְלֹבֶתֶר הַכִּי בְּהָגִי דְמִסְטָרָא דְחַסְסָ"ד קְרַבְנִין לְגַבְיָה דְהַהּוֹא מְזִבְחָה מֵה דְלִית רְשָׁו לְגִבָּר אַחֲרָא לְקְרַבָּא. וּנְכָסִין נְכָסָת קְוִידְשִׁין בְּצָפּוֹנָא דְמִזְבָּחָה, בְּגִין דְבָסְטָר צָפּוֹנָא דָאִית בָּה, כִּד קְרִיב גְּבוּרָה לְגַבָּה עַבְדָא אִינְנוֹן נּוֹקְמִין, בְּגִין כִּה עַבְדִּין בְּהָגִי שְׁלָמָא בְּעַלְמָא דָלָא יַתּוֹקֵד עַלְמָא בְּשַׁלְהּוּבָי דְמִזְבָּחָה. וּכְדִין חַיִּים בְּחַתִּין לְעַלְמָא הָדָא הַוָּא דְכַתִּיב (מלאכי ב') בְּרִיתִי הִתְהַגֵּן אֶתְוָה תְּחִיִּים וְהַשְׁלָום. מַאי טֻמָּא חַיִּים בְּגִין דְהָנוֹא עַבְדָ שְׁלָום.

וּבְהָגִי עַבְדִּין שְׁלָום בְּקְרַבְנָא מַאי קְרַבְנָא לְבָנָן וְאֶדוֹם. חַלְבָ וְדָם. חַלְבָ לְקַבֵּל הַהּוֹא דְרָגָא שׁוֹפְרָא דְכּוֹלָא. חַלְבָ הָאָרֶץ מַתְרָגְמִין שׁוֹפְרָא דְאֶרְעָא. דָם לְקַבֵּל הַהּוֹא דְרָגָא דָאֶקְרֹי נְפָשָׁה דְכַתִּיב (ירמיה נ"א) נְשַׁבָּע יְיָ צְבָאות בְּנְפָשָׁו (עמוס ו' נְשַׁבָּע יְיָ בְּנְפָשָׁו). וּבָר נְשָׁה כִּד קְרִיב הָאֵי דָמָא כְּאַילָו מַקְרִיב נְפָשִׁה הָדָא הַוָּא דְכַתִּיב (וַיְקָרָא י"ז) כִּי הַדָּם הוּא בְּנְפָשָׁ שִׁכְפָּר.

ובגין כך אזהר לון אוריניתא, מאן דיבול מההוא חלב
וDEM דמקרבין מגיה למדבחא ישתאי מההוא
מדבחא, האי דכתיב ונברתה הבפש היה מעמיה. Mai
טעמא בגין דהוה ליה למקרבה לההוא חלב על מדבחא
וההוא DEM ביסוד לאכללא מדת יומ בלילה ומדת לילה
בימים.

ובעולה התמיד דאייה פלא לא לכפרא על כל
ישראל על עשה ועל לא תעשה הניתק
לעשיה. Mai טעם באGIN דהא ארבע (ס"ת אחרא) דרגא
דעולה עשה אייה. ועבדין ליה מותנות לאכללא לההוא
אתרא דאקרי כ"ל ולישראל.

ולאן אתרא יהבין איננו מותנות. חדא בקרן מזרחת
צפונית לאתערא מזרח דאייה רחמי ולאתערא
צפון בחודה לגביה דההוא מזבח. ולבתר בקרן מערבית
דרומית לאכללא ההוא מזבח דאקרי מערב בדורם
daeihu חס"ד. ובגין כך פלא חדא מותנה הדא הוא דכתיב
שmailto תחת לראשי וימינו תחבקני. Shmailto דמזרח
daeihu צפון תחת לראשי בקדמיתא. והדר וימינו
תחבקני岱айeo חס"ד.

דבר אחר Mai טעם לא יהבין מותנה בקרן דרומית
מזרחת, צפונית מערבית. דהא ההוא קרון דרומית

מִזְרָחִית אֵינוֹ בַקְדִמִתָא כְּד סָלָקִין כְהַנִיא בְהַהוּא כְבָשׂ
דְבָדְרוֹם סְטֶרֶא וְחוֹלְקָא דִיְהוּ דְאֵינוֹ חַסְ"ד. וְאָמְרִין כְלַ
פְנִיות שָׁאַתָה פּוֹגַה אֵינוֹ אַלְאָ דָרְך יְמִין לְמַזְבֵחַ בְגִין
לְחַבְרָן סְטֶרֶא דְמִזְרָחַ בְהַהוּא מַזְבֵחַ וְתֹהַה לֵיהּ לְכְהַנָּא
לְמִיחָב מַתְנָה בַקְדִמִתָא בְהַהוּא קָרְנוֹ דְרוֹמִית מִזְרָחִית
דְהָאֵי אֵינוֹ קָדְמָה לְאַינְיוֹן דְרָגִין וְלֹא עֲוֹד אַלְאָ דְאַתְעַר
לְגַבָה חַסְ"ד בַקְדִמִתָא. הָא אַתְעַרְוּ חַבְרִיא וְאָמְרִין בְגִין
דְכְתִיב (יִקְרָא ד) אֶל יְסֻוד מַזְבֵחַ הָעוֹלָה מִן יְסֻוד לְמַזְבֵחַ שֶׁל
עוֹלָם (ס"א עוֹלָה) כְלוֹמֵר קָרְבָ יְסֻוד דְאֵינוֹ צְדִיק לְגַבָה, וְקָרְנוֹ
דְרוֹמִית מִזְרָחִית לֹא הִיה לָה יְסֻוד.

תָא חֹזֵי, כְתִיב בֵית בִיהוּדָה (בראשית ל"ז) לְכוּ וְגַמְפְרָנוּ
לִישְׁמַעְאָלִים. וּבְגִין דְאֵינוֹ חַב לְגַבָי הַהוּא יְסֻוד
וְאָפְרִשָה מִהַהוּא אָרֶץ עַלְאהָ וַיַּהֲבֵד עַצָה לְמַזְבֵן יִתְהַהֵה.
בְגִין כֵף בְהַהוּא חַוְלְקָא דִיְדִיהּ לֹא הִוָה לֵיהּ יְסֻוד. וְהַכִּי
תָגִיבָן מָה הִוָה חַוְלְקִיהָ דִיהוּדָה הָר הַבִּיט וְלַשְׁכִיו בְעֹזְרוֹת.
וּמָה הִיה חַוְלְקִיהָ דִבְנִימָן דְאֵינוֹ צְדִיק לְתַתָא אָוָלָם וְהַיְכֵל
וּבִיט קָדֵש הַקְדְשִים וַרְצִיעָה נְפָקָא מַחַוְלְקִיהָ דִיהוּדָה
דְאֵיהִ בְלֹפִי מִזְרָח דְהָא דְגָלוּ נְמִי מִמִזְרָח הִוָה וְגַבְגָסָה
בְחַוְלְקִיהָ דִבְנִימָן. וְעַלָה אַתְבָנִי מַדְבָחָא דְהָא מַדְבָחָא
חַוְלְקִיהָ דִיהוּדָה הִוָה בְדָאָקִיםָנָא (בראשית ל) וְתַעֲמֵד מַלְדָת
דְקִיִימָא כּוֹרְסִיאָא עַל סְמִכּוֹתָהּ וְהָוָא סְמִכָא רְבִיעָה לְקַבֵּל

כִּנְסֶת יִשְׂרָאֵל דָאֵהַי רַבִּיעָא וְכִתְיבָּה (תְּהִלִּים קי"ח) אֲבָן
מְאֹסֶו הַבּוֹנִים הִתְהַלֵּךְ לְרֹאשׁ פְּנָה.

וְדוֹד בְּרִיה אֲחֵיד בַּיְהָ בְּהַהְוָא מְזֻבָּח כְּדֹאָקִימָנוּ בְּרֹזָא
דְּמָהִימָּנוֹתָא וּבְגִימָּן הַצְּדִיק מְצַטְּעָר עַלְיָה לְקָרְבָּא
יִתְהַלֵּךְ לְגַבְיָה, הַדָּא הוּא דְכִתְיב (דברים ל"ג) חֹפֶף עַלְיוֹן כָּל
הַיּוֹם. בְּגַין כֵּד זָכָה בְּגִימָּן הַצְּדִיק לְתַתָּא וּנְעַשָּׂה אֲוֹשְׁפִּיאָ
לְגַבּוֹרָה הַדָּא הוּא דְכִתְיב (דברים ל"ג) וּבֵין כְּתָפָיו שְׁכִינָה
דָאֵהוּ חִולְקִיה בְּמַעַרְבָּה וְהַשְׁתָּא שְׁכִינָתָא בֵּין תְּרִין
צְדִיקִים. צְדִיק לְעַילָּא יוֹסֵף הַצְּדִיק. לְתַתָּא בְּגִימָּן. הָאֵ
בְּעַלְהָ דְמַטְרוֹנִיתָא וְהָאֵי אֲוֹשְׁפִּיאָ. בְּגַין כֵּד כִּתְיב (תְּהִלִּים
קי"ג) מַוְשִׁיבִי עֲקָרֶת הַבַּיִת דָא עַלְמָא דְאַתְּפָלִיא (ס"א דְאַתְּגָלִיא)
דָא שְׁכִינָתָא תַּתָּה דָאֵהַי עֲקָרֶת הַבַּיִת. עַיְקָרָא דָהָא
עַלְמָא רְחֵל בֵּין תְּרִין צְדִיקִים לְעַילָּא וְתַתָּא.

בְּגַין כֵּד אַתְּקָרֵי בַּי מִקְדְּשָׁא בֵּית עַולְמִים. מְזֻבָּח שֶׁל
בֵּית עַולְמִים הָוּה בְּאַחֲנָתִיה דְבִגְיָמָן. אֲבָל כֵּד
שְׁרִירִיא שְׁכִינָתָא בְּאַחֲנָתִיה דְיוֹסֵף בְּשִׁילָה לֹא קָאָרֵי לָהּ
בֵּית עַולְמִים הָהָא עַולְמָם הוֹד לְעַילָּא וְתַתָּא אָם הַבְּנִים
שְׁמַחָה דָא שְׁכִינָתָא בְּגַין כֵּד הַלְלוּיָה.

תָא חִזֵּי כֵּד אַזְדָּבָן הַהְוָא צְדִיק לְמַזְרִים בְּגִימָּן אֲחֹהָהִ
הָוּה צְדִיק לְתַתָּא וְגַטְלָל אַתְּרִיה דָלָא לְאַתְּפָגָמָא
וְלֹאַגְנּוּן עַשְׂרָה בְּגִינָן דָהָוּ לֵיהָ קָרָא לוֹן עַל שְׁמִיה דְהָהְוָא

צדיק פְּדֹאָקָמָה חֶבְרִיא בְּלֵע עַל שֵׁם שְׁגַבְלָע בֵּין הָאוּמָות בְּגַיּוֹן כִּכְתֵּב תְּגִינָן הַיְסָוד הִיה מְהֻלָּך עַל פָּנָי כָּל הַמִּעְרָב וְעַל פָּנָי כָּל הַצְּפֹן אָוֶל בְּמִזְרָח חֶצְיָא אָמָה וּבְדָרוֹם חֶצְיָא אָמָה בְּגַיּוֹן דְּחוּלָקִיה דְּבָנִימָן הוּא מִעֲרָב בְּגַיּוֹן כִּכְתֵּב אֵית לֵיה יְסָוד דְּהָא הוּא שְׁלִיט הוּא לְגַבֵּי הַהְוָא צְדִיק יְסָוד עַולְם אָבָל בְּחוּלָקִיה דִּיהוֹדָה דָאִיהו מִזְרָח לֹא הוּא לֵיה יְסָוד דְּהָא אִיהוּ אֲרַתִּיקִיה מִגְיָה דִּיהְבָ עַצְה לְמִזְבְּנִיה לְמִצְרִים.

תֵא חֹזֵי סְדָרָא דְּדָגָלִים הָרִי הוּא סְתָרָגִי הַהְוָא מִדְבָּחָא דְּעוֹלָה דְּאַקְרִי מִשְׁפְּנָנָא. יְהֹוָדָה וְדִסְמִיכִין לֵיה בְּמִזְרָח. וּמְאָן סְמִיכִין יִשְׁשָׁכֵר דָאִגְיָן עַלְיה בְּחִילָא דְּאָוָרִיתָא. וְלֹבֶתֶר זְבָלוֹן דִּסְמִיךְ לִישָׁשָׁכֵר דִּיהְבָ לֹזָן מְלָאֵי וְחִילָא לְאַתְעַסְקָא בְּאָוָרִיתָא. אֲפָרִים וּמִנְשָׁה וּבָנִימָן לְמִעְרָב. רָאוּבָן וְדִסְמִיכִין לֵיה בְּדָרוֹם דָן וְדִסְמִיכִין לֵיה בְּצָפֹן.

וְתֵא חֹזֵי כְּתִיב בֵּיה בְּהַהְוָא צְדִיק (בראשית ל"ז) וְהַהְוָא נִעַר אֶת בְּנֵי בָּلָה וּכְתִיב בְּבָנֵי לְאָה (שם) וַיִּשְׁגַּנוּ אֹתוֹ בְּגַיּוֹן כִּכְתֵּב תְּגִינָן הָאֵי יְסָוד הִיה מְהֻלָּך עַל פָּנָי כָּל הַמִּעְרָב דְּהָא חֶולְקִיה דְּאַחֲרֵי דְּבָנָטָר הַהְוָא אַתְּרָא וְדָבָנָיו הַהְוָה. וְעַל פָּנָי כָּל הַצְּפֹן בְּגַיּוֹן דְּהַבְּהָוּ דְּהָוּ שְׂרָאָן בְּצָפֹן לֹא הוּא שְׁגַבְלָע לֵיה. אָוֶל בְּמִזְרָח חֶצְיָא אָמָה. בְּגַיּוֹן דְּעָבָד יְהֹוָדָה פָּלָגוּ

הצלחה ואמיר מה בצע ולא שבק (לז) למקטלה. ובדרום חצי אמה בגין דראובן אמר (בראשית ל"ז) להציל אותו מדם וגד גמי דהוה שרוי תמן לא הוה סני לייה.

תא חזי פמה עקימין אינון בני נשא דלא בעאן לאשׁתְּדָלִי באָרְחָא דָחֵי דָאוֹרִית לוֹן קוֹדֵשָׁא בָּרִיךְ הוּא לבני ואזהר לוֹן עלְהָ ואמיר (יחושע א') והגית בו יומם ולילה דלית לך רשו לאפרשה يوم מלילה. ובгин כה יהודיה אף על גב דחולקיה ועדביה הוה מערב דאייה ליליה כד הוה שארי סחרנית הוה משכנא אתדבק במזרחה דאייהו يوم וקידשא בריך הוא רמזו ליה ואמיר ליה (דברים ל) ובחירת בחאים דלא לאפרשה يوم מלילה ומaan דפריש לוֹן גרים מותא. ובהוּא חובה מיתו בנוי בגין דחביבלו אורה יהונ ולא דביקוי يوم בלילה בגין דלא אשׁתְּדָלֶו כדקא חזי לחברא חורא בסמקה בגין לכפרא ההוא חובה דיליה דפריש לוֹן בקדמיתא.

כד זבין להוּא צדייק דאקרי يوم דאפרשייה מכנסת ישראל דאקרי ליליה. ורמזו ליה קידשא בריך הוא לקרבא מזרחה במערב ואמיר ליה (במדבר ב) והחוגנים קדמה מזרחה דגָּל מְחֻנָּה יהודיה לקרבא מזרחה למערב למייב ליה שפע ברכאנ מלעילא.

ובני יוסף ובנימן אף על גב דבנימן הוה מתדבק

במזרחה, רמזו ליה קודשא בריך הוא למשרי במערב
לקרבה בנסת ישראל לגביו צדיק כלל באורה מישר הדא
הוא דכתיב (הושע י"ד) כי ישרים דרכיו יי' וצדיקים ילכו בם.
וראנו דאתדק בסטרא דחס"ד ישרי בדורומא. וזה בגין
לכפרא הוא חובה דעגלא דיקבלון בנוי ואיהו מסטרא
דצפונא ישרי לצפונא לכפרא הוא חובה.

בגין כך כתיב ביום שעה שלמה עשרה על עשרה
(מלכים א' ז') וקו שלשים באמה יסוב. כלל ברוז
דҳכמתא. כתיב בה עומד על שניים עשר בקר שלשה
פוגנים צפונה ושלשה פוגנים ימה ושלשה פוגנים נגב
ושלש פוגנים מזרח וhem עליהם מלמעלה והוא ימא
דҳכמתא אתתקון בהו.

תא חזי כד הו עבדין כהניא הוא חטא לכפרה חוביין
דלא תעשה היה דאית בהו כרת. וועלה לכפרה על
מאן דלא עביד מצות עשה אני ומזהו סטרא אני
עללה דאייה זכר. וכתיב (שמות כ) זכור את יום השבת
מצות עשה ובגין כך אנו מקריבין בשבת תרין אמרין
demosf עללה בגין דביהו דימינא אטוסף להו צדיק
בhairו דעתיקא קדיישא.

כד אתדק בנסת ישראל דאייה שמור לא תעשה
בגין כך אית בה שבת עשה ולא תעשה דאית בה

כרת דֵהָא מאן דעבַד פגימו בההוא אַתְרָא דאָקָרִי לא תעשה ואפריש זוֹגָא דילְהוֹן אשׁתָצִי מתמן נפְשָׁא דילְיה. ומאן אַיהו, מאן דעבַיד עוּבְדִין דחול בשְׂבָתָא בקָדֵש דאתדְבָק בשְׂבָת בְשְׂבָתָו ובלְהוּ עַלְמִין בְחֶדְוָה בְנָהִירּוּ אָבָל מאן דלא עבַיד אַלְאָ בשְׂגָגָה מִקְרִיב חַטָאת לְקַבֵּל הַהוֹא דְרָגָא דמִזְבֵּחַ.

ובראַשׁ חֹדֵשׁ דַאַיהוּ חֲדֹתּוֹתָא דְסִיחָרָא אַנְןּוּ מִקְרִיבֵין
(במדבר כ"ח) פְרִים בְנֵי בְקָר שְׁנִים דַהָא מִסְטָרָא דְפִרְהָא אֲדוֹמָה תִמְימָה אַתוּ וְאַינְנוּ לְעַילָא לְאַשְׁלָמָא פְגִימָו דַילָה וְלִמְיָה בָלְהָ שְׁפָע עַל חַד תְּרִין מִהַהוָא אַתְרָא דאָקָרִי עוֹלָה וְאַתְוָסָף בְהַהוָא זְמָנָא גַהִירּוּ לְסִיחָרָא אַילָא אַחַד לְקַרְבָּא לְה אַילָו דִיצָחָק (שיר השירים ב') שְׁמָאַלוּ תְהַת לְרָאַשִׁי כְבָשִׁים בְנֵי שְׁנָה שְׁבָעָה לְחַבְקָא לְה יְמִינָא וְשְׁבָעָא דְכָרִין אַתְקָרְבִין בָה תִמְימִים שְׁלִמִין בְכֹלָא וְאַנְןּוּ מִקְרִיבֵין שְׁעִיר עֻזִים אַחַד לְחַטָאת דַהָאִי חַטָאת מִהָאִי סְטָרָא דְפִר חַטָאת אַתִי דְכַתִּיב שְׁמָוֹר. וְשְׁמָוֹר לֹא תַעֲשָׂה אַיהוּ וְאַנְןּוּ מִקְרִיבֵין שְׁעִיר חַטָאת דַאַתִי עַל לֹא תַעֲשָׂה. בְמוֹסֵף דִידָה בְרָאַשׁ חֹדֵשׁ דַאַתִי לְכִפְרָה עַל טוֹמַאת מקָדֵשׁ וְקָדְשֵׁיו דְכַתִּיב (יחזקאל מ"ג) וְלֹא יְטַמֵּא עוֹד בית יִשְׂרָאֵל שֵׁם קָדְשֵׁי דַלָא יִתְקַרֵב בְכֶنֶסֶת יִשְׂרָאֵל עַרְלָא

וְתִמְאָה. אֲבָל מֹסֵף דְשַׁבַּת לִפְאָ לְקָרְבָּא בְגַין דָהָא אֶתְגָּלִי
עַתִּיקָא קְדִישָא וְנִהְיָה בְהַהוּא רְצׂוֹן לְכָלָהו עַלְמִין וְכֹלָא
אַשְׁתַּכְחָ בְּנֵה יְרוּ, דָהָא שַׁבַּת בְּלָא דִינָא כָּל אֵיה וְלֹא
שְׁלִיט חֲווִיא עֲקִימָא וְכָהֵנִי מִסְטָרָא דְחַסְ"ד נְכִסִּין יִתְהִיא
בְּצִפּוֹנָא דְמִזְבֵּחַ וְאַפְּילָו יִשְׂרָאֵל יְכַלֵּין לְמִעַבֵּד, בָּר דְלִית
לוֹן רְשֹׁו לְמִקְרָב לְהַהוּא לְמִזְבֵּחַ לְקָרְבָּא אֲבָל לְמִיכָּס
שְׁרִי.

וּבְצִפּוֹנָא אֵיהו אַתְּרִיה דְהַהוּא שָׁעֵיר דָהָא שָׁעֵיר
מִצְפּוֹנָא יְגִיק וְאָנוּ מִקְרָבֵינוּ דָמָא לְמִדְבָּחָא
וּבְעַדְיוֹן דָמְתָנּוֹת עַל דִי קְרָנוֹת בְגַין לְאַקְפָּא לְה מִכְלָ
סְטָרִין דָלָא יִתְקַרְבֵּ מָאוֹן דָלָא חֲווִי לְקָרְבָּא לְקַדְשָׁה קְדָשִׁים
וְהָאֵי חַטָּאת דְעַבְדִּין מִגְיָה קְדָשָׁה קְדָשִׁים, אֵיהו דָלָא
יִתְעַר סְטָרָא דְמִסְאָבָא מִגְיָה בְעַלְמָא.

וְתִא חֲווִי בְעַולָּה בָ' מִתְנּוֹת שְׁהָן אֶרְבָּע רֹזָא דִיחִוְדָא
דִמְתִּיחָד עַוְלָה בְמִזְבֵּחַ. אֲבָל חַטָּאת אֶרְבָּע מִתְנּוֹת
דָלָאו אַיְנוֹן אֶלָא לְנִטְרָא וְלְאַקְפָּא אַיְנוֹן גְּבוּרִין דְאַיְנוֹן
מִסְטָרָא דְגִבּוֹרָה לְהַהוּא מְתָה פְּרָסִיָּא קְדִישָׁא
וְלְאַשְׁלָלָמָא הַהוּא פְּגִימָו דְעַבְדוּ בָהּ. וּמָאוֹן דְגָרִים לוֹן לְבָנִי
נְשָׁא לְמִעַבֵּד הַהוּא חֻובָה מִסְטָרָא דְשָׁעֵיר אָתִי, בְגַין כֵּה
חַטָּאת יְחִיד שְׁעִירָה וְחַטָּאת נְשִׁיא שְׁעֵיר, וְחַטָּאת פְּהָן
מִשְׁיחָ פָר, כּוֹלָהוּ מִסְטָרָא דְשְׁמָאָלָא.

וְלֹזֶמֶגֶן קָרִיב יְחִיד כְּשַׁבָּה לְקַבֵּל בְּנֵסֶת יִשְׂרָאֵל וְכָלָהו
 שֶׁאָר מִצּוֹת. אֲלֹא בְּעִובְדָה זֶה דְּצַבָּור מִקְרָבֵין
 פָּר לְעוֹלָה וְשַׁעַיר לְחַטָּאת וְהַהוּא חַטָּאת חִסְר אֵיתָו בְּלֹא
 אַלְפָת. בְּגַיִן דְּאֵיתָו גְּרִיעָות סְגִיאָה דְּהָא חַטָּאת לְיִשְׁנָא
 דְּגָרִיעָא הוּא דְּכַתִּיב (מלבים א' א') וְהִיִּתִי אָנִי וּבָנִי שְׁלָמָה
 חַטָּאים. וְכָל חַד עֹז בַּת שְׁנַתּו מִסְטָרָא דְּשָׁמָאלָא. וְהַהוּא
 פָּר דּוֹרוֹן לְעַילָּא אֵיתָו לְצַדִּיק דְּאָפְרִידּוּ הַהוּא אָרְוֹן
 מִהַהוּא בְּרִית. וְשַׁעַיר לְחַטָּאת לְקַבֵּל בְּנֵסֶת יִשְׂרָאֵל דְּמִנְעוֹ
 מִינָה בְּרָכָאָן. וְעַם כָּל דָא יְחִיד כְּדַבָּר בְּכָלָהוּ מִצּוֹת לְאָ
 תַּעֲשָׂה דְּאִיתָבָהוּ בְּרָתָה. שְׁעִירָת עָזִים בְּעֵי לְקָרְבָּא
 לְכַתְּחָלה, אֲלֹא כְּדַבָּר לִית לִיה דִקְרִיב בְּשַׁבָּה.

וְתָא חֹזֵי בְּנֵסֶת יִשְׂרָאֵל רְבִיעִית הֵיא לְיוּמִי וּבְגַיִן כֵּה ד'
 מִתְגֻּנוֹת בְּעֵיא, וּסְלִיק הַהוּא רִיחַ נִיחַח מַאֲינָנוּ
 אָמְרִין. וּכְדִין בְּיִחָא לְבְנֵסֶת יִשְׂרָאֵל וְלֹא עֲבָדָת נָוְקָמִין
 דְּהָא בְּשׁוֹגָג הָוה. (בְּמִדְבָּר כ"ח) וּבְחַדֵּשׁ הַרְאָשָׁוֹן דְּאֵיתָו
 אַרְבָּעָה עַל עַשֶּׂר עֲבָדִין פֶּסֶח בְּגַיִן דִּיהְוִי דְּכִיר לֹן לְעַלְם
 הַהוּא פֶּסֶח דְּעַבְדָּה קְוִדְשָׁא בְּרִיךְ הַהוּא לְיִשְׂרָאֵל, דְּקַטֵּל הַהוּא
 טָלָה וּאָפִיק שְׁכִינַתָּא וּיִשְׂרָאֵל מִאֲתָרָא מִסְאָבָא וְאַתְּחָבָר
 אַרְבָּעָה בְּעַשָּׂר בְּנֵסֶת יִשְׂרָאֵל אַתְּחָבָרָא בְּעַשָּׂר דְּאֵיתָו
 צְדִיק וּרְמִיז אַתְּרִיה בְּעַשָּׂר. וּכְדִין פֶּסֶח לִי,
 וּבְגַיִן כֵּד מָאֵן דְּאֵיתָו טָהָר וּיִסְתַּלְקֵךְ מִגְּנִיה הַהוּא עַרְלָה

ויתחזי רshima קדישא צדי"ק דאייה י' ביה ולא קרב
 פסח ל' (ראייה) בנסת ישראל ל査דיק דהוא חזי לקרבא
 למקדש ולא ערל וטמא, דאי לא קרב את בית כרת.
 ומאי טעםא דהא כל אורניתא לא אית בה ברת אלא
 על מצות לא תעשה. מא' (ומאי) טעםא בפסח ומילה
 דאיןנו מצות עשה ברת. אלא בגין דדרגא קא גרים
 דאייה בנסת ישראל, דאייה פסח, ואكري (אكري) מצות לא
 תעשה, בעיא לא תחברא בעשה ולא תכללא בית מdat
 לילہ ביום.

ומאן אייה דא צדי"ק, דאייה מילה וממצות עשה
 ואתכליל במצות לא תעשה מdat يوم בלילה. ואי'
 לא אתגור בר נש לא אתחזי לקרבא לון, בגין כה
 קיימה מצות לא תעשה עליה ודינינתליה בפרת, שלא
 ייעול נפשיה למקדשא. וכן בפסח בעיא בנסת ישראל
 לא תחברא בבעלה ואי לא עביד בר נש ולא קרב פסח
 לוי, קיימה עליה ודינינתליה ולא אפיקת יתיה מתחות
 ידא דפרעה ואשתציאת נפשיה מארתא קדישא,
 ואשתארת באתרא מסאבא במצרים. דהא ישראל אי'
 לא עבידו הגי תרין פקידין לא נפקוי מטהן.

ובגין כה כתיב (בראים י"ז) שמור את חדש האביב ועשית
 פסח ל' אללה. שמור, כללא דנוקבא לא